

Recentní trendy v evropském a mezinárodním obchodním právu

Mezi odbornou i laickou veřejností je obecně známo, že mezinárodní obchodní právo prodělává v posledních dekádách bouřlivý rozvoj. Důvodem stávajícího vývoje je jenom rychlý nárůst počtu mezinárodních, unijních i vnitrostátních právních předpisů, který je podmíněn rychlostí společenských a hospodářských změn. Na praxi práva mezinárodního obchodu má v neposlední řadě vliv řízení mezinárodních hospodářských vztahů s pomocí moderních technologií, jejichž použití sebou přináší nejen výhody, ale i řadu rizik.

Díky nadměrné regulaci vzniká problém, jak se v nastalé situaci orientovat v nepřehledném množství vnitrostátních zákonů, unijních nařízení a mezinárodních smluv, které se během stále kratších časových úseků opakovaně mění. Nesmíme pominout ani fakt, že právní normy uvádí v život právní praxe, která se musí vypořádat s výkladovými potížemi spojenými s interpretací stále komplikovanější právní úpravy. S tím se pojí i potřeba kontinuálního studia rozhodovací praxe soudů.

Zkusme si zmínit několik příkladů, ze současné doby, které demonstrují shora uvedená tvrzení.

Porušování práv k ochranným známkám je tradičně spojováno s napodobeninami výrobků a služeb, na nichž jsou ochranné známky umístěny. Méně známa je skutečnost, že před Rozhodčím a mediačním centrem Světové organizace duševního vlastnictví bylo v roce 2017 projednáváno 3074 případů zneužívání ochranných známek v rámci systému doménových jmen (zdroj: www.wipo.int/pressroom/en/articles/2018/article_0001.html). Kromě práv průmyslových dochází ke změnám i v oblasti práva autorského, což lze doložit na příkladu návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o autorském právu na jednotném digitálním trhu, která byla i předmětem odborné diskuze na serveru epravo.cz (Horký, M., Kučera, D.: Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu - máme se i nadále bát?, ID: 107952, 24. 7. 2018).

K rychlému vývoji dochází i v oboru alternativních způsobů řešení sporů, který propaguje dlouhodobě Evropská unie. V současné době je stále ještě věnována velká pozornost spotřebitelským a investičním sporům. Sekundární unijní legislativa věnovaná spotřebitelským sporům vychází z toho, že musí být urychleno a zjednodušeno řešení tohoto okruhu sporů, ve kterých má spotřebitel ve srovnání s podnikatelem zpravidla postavení ekonomicky slabší strany. V oblasti řešení sporů z mezinárodních investic je vývoj podmíněn zejména dvěma faktory. Předně se jedná o snahu učinit průběh investičního rozhodčího řízení transparentním, aby se občané hostitelského státu mohli seznámit s tím, jak jsou v řízení hájeny jejich zájmy. Druhým faktorem determinujícím vývoj řešení investičních sporů, je tvorba zvláštního mechanismu řešení sporů v obchodních dohodách uzavíraných mezi Evropskou unií a třetími státy. Dále musíme zmínit nově projednávaný návrh Vzorového zákona o výkonu mediačních dohod, který je v současné době připravován druhou pracovní skupinou Komise OSN pro mezinárodní právo obchodní.

V oblasti mezinárodního práva soukromého dochází k prohlubování unifikace na mezinárodní a evropské úrovni na straně jedné a k nové kodifikaci vnitrostátní právní úpravy na straně druhé. Skutečnost, že vnitrostátní právní úprava mezinárodního práva soukromého má stále svůj význam, lze doložit na právní úpravě obsažené v nových zákonech např. v České republice (2012), Maďarsku

(2017), nebo Polsku (2011). Vzhledem k těžkopádnosti sjednávání a ratifikace mezinárodních smluv vystupují do popředí prostředky, které jsou vytvářeny v návaznosti na praxi mezinárodní obchodu (např. Principy volby práva v mezinárodních obchodních smlouvách Haagské konference mezinárodního práva soukromého z roku 2015). Mezinárodní obchodní komora v Paříži v současnosti zahájila konzultace ohledně INCOTERMS 2020, které mají doložky přizpůsobit potřebám elektronického obchodování a učinit je srozumitelnějšími pro uživatele.

Novým výzvám čelí rovněž soutěžní právo. Na unijní úrovni svědčí ve prospěch tohoto závěru kromě bohaté judikatury Soudního dvora EU (např. rozsudek ze dne 13. 12. 2017 ve věci C-487/16 P *Telefónica SA v. Evropská komise*) a nového sdělení Komise (Pokyny k analýze trhu a posouzení významné tržní síly podle předpisového rámce EU pro sítě a služby elektronických komunikací, 7. 5. 2018, C 159/1) také pozornost, kterou věnuje Evropská komise soutěžnímu prostředí v době digitálních technologií, o čemž svědčí vytvoření zvláštní poradní skupiny komisařky Margrethe Vestager. Ochrana hospodářské soutěže nabývá na významu i v Číně, což lze demonstrovat na případu pěti čínských farmaceutických společností, kterým byla společně uložena čínskou Národní komisí pro rozvoj a reformy dne 28. 1. 2018 pokuta v přepočtu ve výši téměř 14 milionů Kč za nedovolené cenové dohody.

Vzhledem ke všemu co bylo shora uvedeno, vzniká problém, jak se vypořádat s výzvami, které přináší vnitrostátní, evropské a mezinárodní obchodní právo. Zejména se jedná o problém, jak získat potřebné znalosti a dovednosti k seznámení se s tímto stále se rozvíjejícím oborem včetně aplikační praxe. Kromě možnosti rozsáhlého samostudia za účelem získání potřebných teoretických znalostí se nabízí **možnost absolvování postgraduálního kurzu** určeného pro zájemce z právní teorie i praxe. **Nový unikátní postgraduální kurz LLM vedený v anglickém jazyce nabízí vysoká škola CEVRO Institut pod názvem European Business Law.** Pod vedením renomovaných odborníků z teorie i praxe jej lze absolvovat během jednoho roku a získat tak potřebné znalosti, které lze využít **i pro doktorské studium, zvýšení kvalifikace a ke kariéernímu postupu účastníků.**

JUDr. Petr Dobiáš, Ph.D., MCI Arb

Autor působí jako pedagog na katedře soukromého práva vysoké školy CEVRO Institut a patří mezi garanty nového LL.M. programu European Business Law

Infobox o škole:

CEVRO Institut je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí více než dvanáct let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné

správy a byznysu.

Více informací naleznete na stránkách Vysoké školy >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Legal Innovation Day 2026: Praktické využití umělé inteligence v právní praxi](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)